

ఇంటికి వెళ్లి గోడలకూ హడావిడిగా సున్నం కొట్టి నల్లున్నారు. ఇల్లు పాతది కాబట్టి కొత్తదాన్ని జీర్ణించు కున్న పాతతరం వారిలాగా బంపంతంగా మెరుస్తోంది.

అనుకోకుండా పక్కయింటి గోడలపై పుమాసింది మైత్రీ. గోడ ఎత్తేం పెంచలేదు పెద్ద వాళ్ళు సులభంగా గోడ దూకవచ్చు. పిల్లలే... ఆ ఊహ రాగానే మైత్రీ కళ్ళు అనుకోకుండా ఆ గోడమీద ఒక చోట ఆగిపోయాయి. ఎంత సున్నం కొట్టినా అక్కడ సిమెంట్ చేయడంపోవడంతో కొద్దిగా పెచ్చులూరి గుంతలాగా కన్ను ఆ ప్రదేశం అలాగే వుంది.

అక్కడ కాలుపెట్టి గోడ దూకడానికి పయత్నించే ఓ పిల్లాడి గొంతు ఎక్కడి నుంచో వినపడింది.

“ఏయ్ పిల్లా! ఆ జాంకాయ అందించు!” పక్కంటినుంచి తను పెరట్లోకి వాలిన జామచెట్టు కొమ్మల్లోంచి రాలిన ఓ జాంకాయ తన కాళ్ళ ముందుంది.

తను వంగి ఆ కాాయ తీసుకుంటూ “మాయింట్లో పడింది కాబట్టి యిది మాదే!” అంది తను.

ఆ అబ్బాయి గోడ దూకి తన ముందుకొచ్చాడు.

“కొత్తగా వచ్చారా ఆ యింట్లోకి?” అని అడిగింది.

“అవును. కొన్నాం!” ఆ కుర్రాడు చెప్పింది గర్వంగా చెప్పాడు.

అవతలనించి “చంద్రం ఎక్కడున్నా? నా?” అని గట్టిగా ఓ ఆడకంఠం వినిపించింది.

ఆ పిల్లవాడికి గోడ అందలేదు. కొంచెం పెచ్చులూరిన చోట కాలు పెట్టి చెంగున అతనికి దూకబోయాడు.

“అయ్యో! పడిపోగలవు, జాగ్రత్త!” కంఠం రుగా అంది తను.

“నాకలవాటే!” ఆ అబ్బాయి రిప్పుల పరిగెత్తాడు.

మైత్రీ గోడ దగ్గరికి వెళ్ళి నిలబడింది.

“ఏం చేస్తున్నావు మైత్రీ అక్కడ?” వదిన మాటలకు ఉలిక్కిపడింది.

“కల్పన కోసమేనా? తను నిన్ననే అత్తగారింటి నుంచి వచ్చింది. నీకు తెలుసు కదూ! వాళ్ళ పెద్దన్నయ్యా, నాన్నా ఒకేసారి స్కూటర్ ఆక్సిడెంట్లో పోయిన సంగతి...”

తెలుసన్నట్లు తలూపి లోపలికి వెళ్ళింది

మైత్రీ. మధ్యాహ్నం భోజనాల దగ్గర రకరకాల పిండి వంటలు చేశారు. మాటల మధ్యలో మళ్ళీ వదిన అంది.

“కల్పన ఇంట్లో లేనట్లుంది. లేకపోతే ఈపాటికి వచ్చేదే. అన్నట్టు అల్లరి చిల్లరిగా తిరిగే చంద్రం ఎంత బుద్ధిమంతుడయ్యాడనుకున్నావ్? అతనే కనుక బాధ్యత తీసుకోకపోతే వాళ్ళ వదినా తల్లి పిల్లలు వీధినపడేవాళ్ళు! పాపం, వాళ్ళ నాన్న (బ్రతికి ఉన్నన్నాళ్ళూ) తిట్టిపోసేవాడు

శోకం వదిలించుకో

అతన్ని!” వదిన ఏదో చెబుతూనే వుంది. మైత్రీ ఏం మాట్లాడలేదు. భోంచేశాక పడుకుంది. కలత నిద్ర ఎవరో చేతులు సాచి పిలుస్తున్నారు! ఎవర తను? రమేషా?

“మీరు ఇండియా నుంచి తిరిగొచ్చాక అయినా నాకు బదులు చెబుతారు కదూ?” చిరు నవ్వుతో అడుగుతున్నాడు.

“మీ అన్నయ్య కూతుర్ని, అక్కయ్య కొడుక్కిచ్చి చేస్తాడట. వాళ్ళు నీ ముందరి పిల్లలు. నీకు పెళ్ళి కాకుండా వాళ్ళకి పెళ్ళి అయితే ఏం బాగుంటుంది మైత్రీ! నువ్వు పెళ్ళి చేసుకో” అంది తల్లి.

నిజమే! చిన్న వయసులో భర్తను కోల్పోయిన అక్క కొడుకుల్లో ఒకడు బ్యాంక్ ఆఫీసరయ్యాడు. రెండోవాడు ఇంజనీరయ్యాడు. తన కష్టం వృధా పోలేదు. ఒక్కపూట అన్నం పెట్టాలంటే విలవిలలాడిపోయే వదిన ఈరోజు తన కూతుర్నిస్తానంటోంది. బాధ్యతల బరువు మోయలేక అప్పుడప్పుడూ ఇంట్లోంచి పారిపోయే అన్నయ్యా, ఇరవై నాలుగంటలూ పేకాడే తండ్రి- ఇవన్నీ మైత్రీకి నిద్రలో అలజడి లేపాయి. ఎవరివో మాటలు వినపడుతోంటే ఉలిక్కిపడి కళ్ళు తెరిచింది.

ఎదురుగా కల్పన! పక్కనే బొమ్మల్లాంటి ఇద్దరు పిల్లలు! కల్పన దాదాపు కౌగలించుకు

న్నంత పని చేసింది. కల్పన ఏం మారలేదు. కొద్దిగా లామయ్యం దంతే!

“ఎన్నాళ్ళయ్యింది మైత్రీ నిన్ను చూసేదాదాపు ఏడేళ్ళు కదూ! అయినా మధ్యలో ఒక్కసారి కూడా రాలేదే? ప్రతిమ వచ్చి వెళ్ళింది కదా?” గబగబా మాట్లాడుతోంది కల్పన.

చాలా రోజుల తర్వాత మైత్రీ సంగమం ముఖంలో ప్రతిబింబిస్తోంది కల్పనకి.

“డాబా మీదకి వెళ్ళామా?” మైత్రీ అంది మెల్లగా, రెప్పలమాటున తడి, కంఠంలో సడి కల్పన గమనించకుండా.

కాఫీల్లాంటి ఫార్మాలిటీస్ పూర్తయ్యాక పిల్లలు కింద ఆడుకుంటుంటే, ఇద్దరూ డాబా మీదకి నడిచారు. కల్పనా వాళ్ళ యింటి మేడమీద

గది వుంది. మైత్రీ యింటికి లేదు. గోడ ఒక్కటే అడ్డం! చిన్నప్పుడు ఎప్పుడూ గోడలు దూకి వెళ్ళే వాళ్ళు!

“ప్రతిమ నెలకిందలే వచ్చింది. తెలుసు కదూ!” చల్లటి గాలికి కూర్చుంటూ వుండగా అడిగింది మైత్రీ.

కల్పన తలవూపింది. “ఎందుకు తెలీదు! ఓసారి వెళ్ళి కలిశాను, చాలా డిప్రెషన్లో వుంది. అందుకని ఏం కదిలించకుండా వచ్చేశాను. అయినా వాడికేం రోగం? అసలు ప్రతిమకు విడాకులు ఇవ్వడానికి. వాడికి మనసెలా వచ్చింది?” బాధగా అంది కల్పన.

“ఏం చేస్తాం కల్పనా? వాళ్ళ సంస్కృతే అలాంటిది, సర్దుకుపోవాలైన అవసరం వాళ్ళకే ముంది? వేరే అమ్మాయితో పరిచయం అయింది ఆతనికి. సమాజమూ, కట్టుబాట్లూ అక్కడ మనిషిని బందీని చేయవు. అందుకే సులభంగా తెంచుకోగలిగాడు!” నిట్టూర్చింది మైత్రీ.

“మరి పిల్లలు, బాబుని అతనే తీసుకున్నాడు కదూ?” కల్పన అడిగింది.

“అవును. పాపని ప్రతిమ తెచ్చుకుంది. బాబుని వదిలి వచ్చేటప్పుడు ప్రతిమ పడిన నరకం చూస్తే ఆ బాధ మాటల్లో వర్ణించలేను” మైత్రీ కళ్ళల్లో పల్పటి నీటిపార కదిలింది.

కొంచెంసేపు మాట్లాడలేదు కల్పన.

“ఏమిటో ఈ జీవితాలు? కాలేజీ రోజుల్లో వెండి చెంచాతో పుట్టిందని ప్రతిమని చూసి అందరూ అసూయపడే వాళ్ళు! నేను డిగ్రీతో చదువాపేస్తే, నువ్వు చదువే ధ్యేయంగా పెట్టుకున్నావ్? ప్రతిమకే కదా ఎమ్మెస్సీ అమానే పెళ్ళియ్యింది! అతను ఇంజనీరు, పైగా ఆమెరికా సంబంధం అంటూ ప్రతిమ అదృష్టానికి

అందరూ అసూయపడ్డారు. ఛా! నవరి దీప్తి తగిలిందో" కల్పన బాధగా అంది.

"ప్రతిమ సంగతి సరే! నీ విషయం చెప్పు! నీ పెళ్ళి విశేషాలూ మీవారి గురించి చెప్పు. అన్నట్టు సారీ కల్పనా నాన్నగారూ, మీ పెద్దన్నయ్య అక్సిడెంట్లో పోయారట కదా, మీ శోచనీయమైన చూసుకుంటున్నారు?" పంభాషణ మారుస్తూ అడిగింది మైత్రీ.

కల్పన మొహంలో కొద్దిగా విషాదం తొంగి చూపింది.

"అవును. అయిదేళ్ళవుతోంది. నాన్న వెళ్ళకముందే మా పెళ్ళి నిశ్చయమయ్యింది. నీకు చెప్పలేదు. నీ హడావిడిలో మళ్ళా వచ్చావు. విశ్చితార్థం పెట్టుకోలేదమకే. ఎదురు వియ్యం తెలుసనుకుంటామ!" కల్పన ఆగింది.

"చంద్రం అన్నయ్య భార్య అంటే మా వదిలించింది, చిన్నప్పుడే పోలియో వల్ల కాళ్ళు చచ్చిపోయాయి. తల్లిదండ్రులు పోయారేమీ మా అత్తగారూ, మామగారు ఎలాగయినా పెళ్ళి చేయాలనే ప్రయత్నం ఈ సంబంధం కుదిర్చారు. మా కుటుంబమూ మధ్యతరగతి కుటుంబమే నీకూ తెలుసు! చిన్నన్నయ్య డిగ్రీ కూడా పూర్తి చేయలేదు. పైగా అక్కడ యిక్కడ యాలై వేం వరకూ అప్పు చేశాడు. నాన్నగారు ఇంక అన్నయ్య దారిలోకి రావనుకుని ఇల్లరికానికీ కూడా ఒప్పుకొని ఈ సంబంధం కుదిర్చారు. కనీసం ఆస్తి అయినా వస్తుందని. నేను వద్దని మొండికే శామ వాకోసం అన్నయ్య జీవితం బలికా కూడదని. కానీ అన్నయ్య నన్ను బలవంతంగా ఒప్పించాడు" కల్పన నిట్టూర్చింది.

"మా పెళ్ళిళ్ళయిపోయాయి. వస్తూ, పోతూ రెండేళ్లు గడిచాక, యాక్సిడెంట్లో మా పెద్దన్నయ్య, నాన్నగారూ పోయారు. అమ్మా వదినా దిక్కులేని పాళ్ళయిపోయారు. ముగ్గురు పిల్లల్లో వదిన ఎక్కడికి వెళ్తుంది. మా అత్తగార్నీ, మామగార్నీ ఒప్పించి చంద్రం అన్నయ్య సంసారభారం నెత్తిన వేసుకున్నాడు. ఇక్కడ శోచనీయమైన చూసుకుంటాడు. వారం వారం మృతపోతుంటాడు. అన్నయ్య పడే కష్టం అమ్మ చూడలేకపోతోంది. అదృష్టవేషా దురదృష్టవేషా అన్నయ్యకు పిల్లలు పుట్టలేదు. అదే మంచిదేలే అంటుంది అమ్మ!" కల్పన ఆగింది.

"నా జీవితం అద్భుతంగా వుంది మైత్రీ, అది విజయే! కానీ దానికోసం అన్నయ్య జీవితం

పణంగా పెట్టాడన్న నగ్నసత్యం నన్ను అప్పుడప్పుడూ మానసిక వేదనకు గురిచేస్తుంది."

"ఆమె.. అదే మీ వదిన ఇక్కడికి రాదా?" పొడిపాడిగా అడిగింది మైత్రీ. ఆమె మనసుని పిడికిలితో నొక్కినట్లుగా బాధ!

"ఎందుకు రాదు, వస్తుంది. కానీ అన్నీ అన్నయ్యే చేయాలి. ఆమెకి విపరీతమైన అభి

కె. చంద్రావతి

మానం. అందుకని ఎక్కువగా రాదు. ఇప్పుడు మా మామగారికి ఒంట్లో బాగోలేదని అంతా మెడ్రాస్ వెళ్లారు. తోడుగా అన్నయ్య వెళ్లాడు. ఈవేళ రాత్రికి ఇక్కడికి వస్తారేమో.." కల్పన ఆగింది.

మైత్రీ ఏం మాట్లాడలేదు. గుండెల్లో బాధ, శరీరమంతా పాకుతోంది.

కల్పన లేచింది.

"నేను వస్తాను మైత్రీ! నేను రేపు వెళ్ళిపోవాలి! మా అత్తగారూ, మామగారూ రేపు వచ్చేస్తారు. ఆయనకీ యిబ్బంది. రేపుపొద్దున్న ఓసారి మా

యింటికి రా, అమ్మ అడిగింది నీవు. అన్నట్లు నీ తిరుగు ప్రయాణం ఎప్పుడు...
 "అమ్మకు వంట్లో బాగా లేదు కల...
 రేపు హైదరాబాద్ కి వెళ్ళి బెస్టులవీ చేయి...
 నీలైతే నాతో తీసుకెళ్ళదామనుకుంటున్నా...
 మైత్రీ ఏదో ఆలోచిస్తూ చెప్పింది.

"చాలా రోజుల తర్వాత వచ్చావు కద...
 రెండు రోజులుండు, బావుంటు...
 అన్నట్లు మైత్రీ! మీ అన్నయ్య ఇల్లు అవే...
 నంటున్నాడు, నీకు తెలుసా? ఎక్కడో...
 కొంటాడట" కల్పన మెట్లదాకా...
 వెనక్కు తిరిగి అంది.

మైత్రీ ఆశ్చర్యపోయింది.
 "తెలీదే, కనుక్కుంటాను" అంది.
 "సరే నే వెళతాను, నువ్వు...
 క్రిందికి!"

ఆశ్చర్యపోయింది తను. ప్రతిమ...
 లేదు. తనకా విషయం ఖచ్చితంగా తెలు...
 రేపు కానీ రాదని ఇంట్లో నొకర్లు మ్మె...
 గబగబా కిందకి దిగి వచ్చింది మైత్రీ.

తల్లి సంచితో బియ్యంకాక మిగతా వ...
 కులు తీస్తోంది. కందిపప్పు, చింతపండు...
 కొబ్బరికాయలూ, ఇంకా కూరగాయలూ...
 సబ్బులూ, పేస్ట్ తో సహా..వేడి వేడి ఇడ్లీ...
 పొల్లం, బెడ్డా బిస్కెట్లు కూడా...
 వున్నాయి.

"ఎవరు తెచ్చి యిచ్చారు?" తల్లినడి...
 గింది మైత్రీ.

"ప్రతిమ పంపించిందని చంద్రం...
 తెచ్చాడు" అంది క్లుప్తంగా. ప్రతిమ అన్నపిల్ల...
 లకు మైత్రీ ట్యూషన్ చెప్పతోంది.

అంటే ఇది చంద్రం పని అన్నమాట!
 పిల్లలతోపాటు తండ్రికి ఇడ్లీలు పెడు...
 తోంది అక్కయ్య.

"స్నానం చేసి వంటకు పెడతాను" తల్లి...
 పెరట్లోకి నడిచింది.

"సరే! నేను బియ్యం కడగేసి, పచ్చడి...
 రుబ్బి పెడతాను" అంటోంది అక్కయ్య.

మైత్రీ తిరిగి పెరట్లోకి నడవబో...
 తుంటే-"నువ్వు రెండొక్కలు తినకూడదా...
 మైత్రీ! ఉదయం నించీ ఏం తినలేదు కూడాను"
 అంది మైత్రీ అక్క.

"వద్దు. ఒకేసారి భోంచేస్తాను"

తిరిగి డాబా మీదకి నడిచింది. చీకటిని...
 చీలుస్తూ చంద్రుడు ఉదయిస్తున్నట్లే, ఆమెకి...
 అక్కడ చంద్రం కనిపించాడు.

అతనూ ఆమె కోసమే ఎదురు చూస్తున్న...
 ట్లుగా కొంచెం కోపంగా, సీరియస్ గా వున్నాడు.

"ప్రతిమ ఊళ్ళో లేదు. అవన్నీ ఎవరు...
 పంపించారు?" కొంచెం విసురుగానే అడిగింది...
 మైత్రీ.

తన నిస్సహాయత మీదా, ఆకలి మీదా, తననీ...
 పరిస్థితులలోకి నెట్టిన వ్యవస్థ మీదా అంతులేని...
 కోపం ఆమె మాటల్లో బయటపడింది.

"నేను మధ్యాహ్నం గోవిందు ఎండలో ఆడు...
 కుంటుంటే అడిగా. ఏరా భోంచేశావా అని...
 వాడు ననుగుతూ చెప్పాడు. ఎవ్వరూ భోంచేయ...
 లేదు, బియ్యం అయిపోయాయి అని. ప్రతిమ...
 ఊళ్ళో లేకపోతేనేం నేను లేనా? ఎందుకు మైత్రీ...
 నీకు అంత అభిమానం! పసిపిల్లల్ని పస్తులుంచ...
 డానికి నీకు మనసెలా వచ్చింది?" అతని...
 కంఠంలో బాధతో కూడిన కోపం ధ్వనించింది.

"పస్తులన్నా వుంటాం లేకపోతే అందరం ఆక...
 తుంటాం"

"పస్తులన్నా వుంటాం లేకపోతే అందరం ఆక...
 తుంటాం"

అనిల్ కపూర్ కి అవార్డు
 నటుడు అనిల్ కపూర్ ఈమధ్య వార్తల్లో వ్యక్తిగా...
 అందరి నోళ్లలో నానుతున్నారు. సినిమా, సాహిత్య...
 రంగాల్లో విశేషకృషి సాగించిన వారికి ఉత్తమ ప్రదేశ్...
 ప్రభుత్వం ఇచ్చే అవార్డ్ సమ్మాన్ అవార్డును ఈ ఏడాది అని...
 ల్ కపూర్ కి లభించింది. ఈ అవార్డు కింద అవార్డుపాపాల...
 నగదు, ప్రశంసాపత్రం అందజేస్తారు.

"రాను, కొంచెంసేపు కూర్చుని వస్తాను"
 మైత్రీ కూర్చున్న చోటి నుంచి కదలలేదు.
 కల్పన వెళ్ళిపోయింది.

చీకటిలాగే జ్ఞాపకాలూ కమ్ముకుంటున్నాయి
 మైత్రీ మనసులో.

ఈవేళ మనసులో ఏదో తెలియని బా...
 చాలా ఏళ్ళక్రితం ఒకసారి తనని వెంటాడితే,
 ఇలాగే మేడ మెట్లెక్కి వచ్చి మోకాళ్ళలో...
 ర్చుకుని కూర్చుంది.

సెలవులు! ట్యూషన్స్ లేవు. వదిన...
 తీసుకుని పుట్టింటికి వెళ్ళింది. ఇంట్లో బి...
 సరుకులు నిండుకున్నాయి. ఆ విషయం తల్లి...
 నిన్ననే గుర్తు చేసింది. పొద్దున్న ఓ అరపా...
 వుంటే అక్క ఉప్పా చేసింది. పిల్లలకి తండ్రి...
 పోయింది అది. తండ్రికి పేకాటకి డబ్బు...
 అందుకే వరండాలో ముసుగుతన్ని...
 న్నాడు. తల్లి మధ్యగదిలో కొంగు పర...
 పడుకుంది. అక్కయ్య చిరిగిన చీర కు...
 లోంది.

అక్కపిల్లలు మధ్యాహ్నమే ఓసారి...
 చిన్నగా అడిగి చూశారు. "అమ్మా! అ...
 అని. అక్క గిన్నె అడుగున ఉన్న ఉప్పా...
 రో

ముద్దా పెట్టడంతో వాళ్ళకి అర్థమయిపో...
 యింది ఆ పూట భోజనం లేదని.

తను కాళ్ళిడుపుకుంటూ రెండు కిరోమీ...
 టర్లు నడిచి వెళ్ళే ప్రతిమ లేదు. ఊరెళ్ళింది.
 నొకర్లు తప్ప ఎవరూ లేరు. ఈసురోమంటూ...
 వట్టి చేతుల్తో వచ్చిన తనని చూస్తే పిల్లల కళ్ళలో...
 నిరాశ!

తల్లీ, అక్కా తనను చూడగానే పరిస్థితి అర్థం...
 చేసుకొని మరేమీ ప్రశ్నించలేదు. తండ్రి ఓరకం...
 టితో చూసి నిద్ర నటించసాగాడు.

గ్లాసు నీళ్ళు తాగి పడుకుంది మైత్రీ.

ఎండకి తిరిగి వచ్చిందేమో కడుపులో ఏమీ...
 లేకపోయినా నిద్రపట్టింది. మెలకువ వచ్చి చూసే...
 సరికి సాయంత్రం ఐదు కావస్తోంది.

లేచి పెరట్లోకి వచ్చింది కల్పన కనబడుతుందే...
 మోనని. వాళ్ళంతా వూళ్ళోనే పెళ్ళికి వెళ్ళారు.
 కనబడితే ఓ యాభై అడగాలి. పిల్లల్నెలా పస్తుం...
 చటం!

కల్పన కనిపించలేదు. మేడమెట్లెక్కి గోడనా...
 సుకుని కూర్చుంది నీరసంగా.

అంతలో అక్కకొడుకు ఏడేళ్ళవాడు...
 గోవిందు పరగెత్తుకొచ్చాడు.

"పిన్నీ! మరేమో ఆంటీ బియ్యం పంపించిం...
 దంట, అమ్మమ్మ నిన్ను రమ్మంటోంది" వాడు...
 వగరుస్తూ చెప్పాడు.

లితో ఛస్తాం! అందుకని నువ్వు బిచ్చం వేస్తావా?"
కచ్చగా అనేసి కూలబడింది.

అతనికిసారి కోపం రాలేదు. నవ్వుచెప్పింది.
"సరే.. యింతకీ నువ్వు ఏమైనా తిన్నావా?"

మైత్రీ ఏం మాట్లాడలేదు. ఆమెకి మాట్లాడతే కన్నీళ్ళు వచ్చేలా వున్నాయి.

"అమ్మా వాళ్ళు పెళ్ళి నుంచి వచ్చారు. వంట చేస్తున్నారు. తెచ్చి తినిపించమంటావా?"
అతడి కుకంట్ చిలిపితనం!

అది చిన్నప్పటి నుంచీ స్నేహం పెట్టటం వల్ల ఏర్పడిందా?

"వెళ్ళు! వెళ్ళి ఏమైనా తిను, పో అన్నం తెచ్చి తినిపించమంటావా? ఈసారి చిలిపితనం రెట్టింపు అయింది.

చిన్నప్పుడే లేచింది తను. చంద్రం పుల్ల కృతజ్ఞత పేరే ప్రవహిస్తుండగా తన గబగబా క్రిందకి వచ్చేసింది. మెట్లు దిగి ముందు తిరిగి చూస్తే చంద్రం చేతులు కట్టుకుని చిన్నగా నవ్వుతున్నాడు.

తర్వాత ఈ సంగతి తెలిసి ప్రతి ఒక్కరినీ తన చీవాట్లేసింది.

★ ★ ★

"ఛోజానికి వస్తావా?"

మేడపైకి ఎప్పుడు వచ్చిందో వచ్చిన మాటయే ఈ లోకంలోకి వచ్చింది మైత్రీ.

"మీ చిన్నాన్న వచ్చారు నిన్ను చూడడానికి" తిరిగి వదినే అంది.

మైత్రీకెందుకో నవ్వుచెప్పింది. తాను కష్టాల్లో వున్నప్పుడు ఎంత విదిలించి కొట్టాడు! తను జన్మలో మరచిపోగలడు!

క్రిందికి వచ్చి చిన్నాన్నతో క్లుప్తంగా మాట్లాడితే దాని సారాంశం, ఎప్పుడో ఇంజనీరింగ్ పాసైన కొడుకు స్టేట్స్ కు వెళ్ళేందుకు సహాయపడాలని.

"చూడాలే" అని తప్పించుకుంది మైత్రీ.

చిన్నాన్న వెళ్ళిపోయాక గుర్తొచ్చింది. తను డిగ్రీ పాసైనప్పుడు ఇంటికొచ్చి మరీ బిఇడి చేయమని అన్నకీ తల్లికీ సహా ఇచ్చాడు. హైగా తను పి.జి. చదవడానికి ప్రయత్నం చేస్తోందని తెలిసి తిట్లు కుక్కూడా.

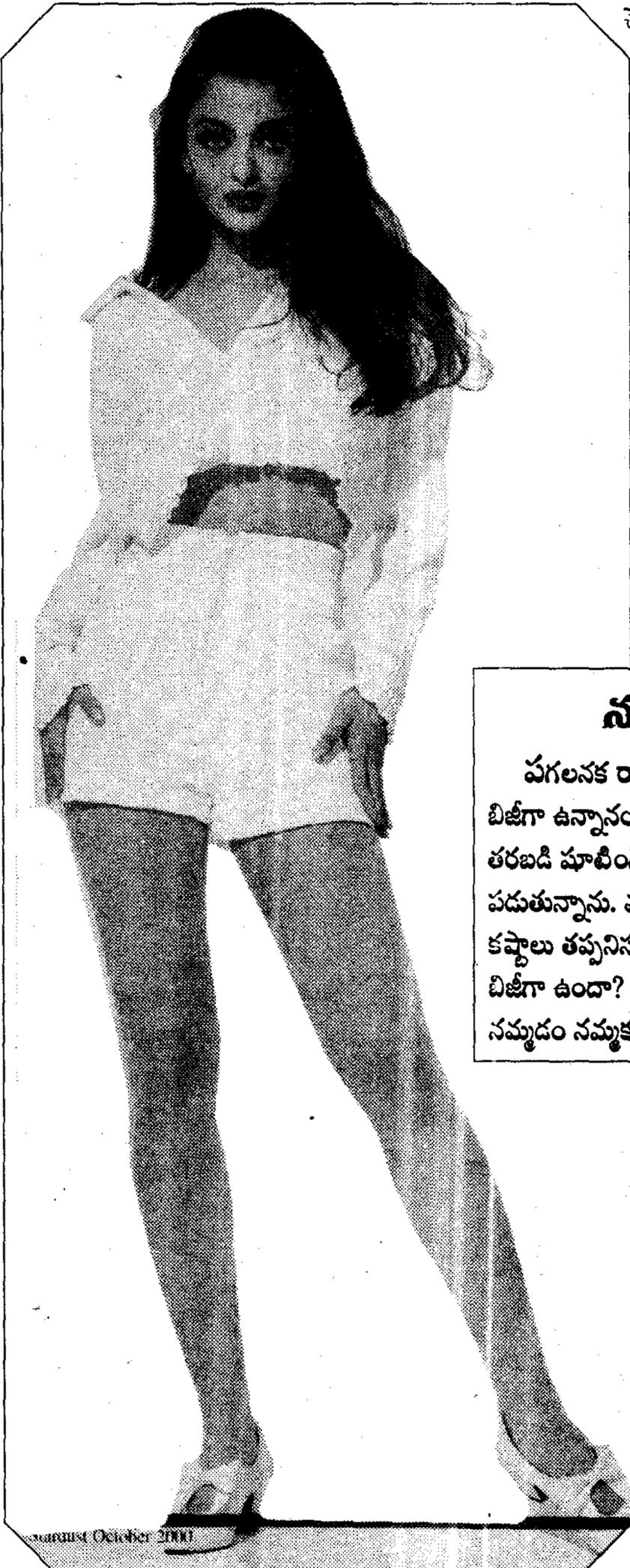
మైత్రీకి మళ్ళీ చంద్రం గుర్తొచ్చాడు. ఆవేళ తను బి.ఇడి అప్లికేషను తను కొని వస్తోంది. చంద్రం ఎదుర్కొచ్చాడు.

"ఎమ్మెస్సీ ఎంట్రన్స్ కు ప్రెపరేషన్ య్యారు కదా నువ్వు ప్రతిమా ఇద్దరూ? ఇప్పుడు మళ్ళీ బిఇడికి దేనికి?"

మైత్రీకెందులో ఆవేళ చిరాగ్గా వుంది.

"ఆశలుండగానే సరా! అందరికీ అవకాశాలు రావద్దా! బిఇడి అయితే తొమ్మిది నెలల్లో అయి పోతుంది. ఇప్పుడు టీచర్ ఉద్యోగాలూ బాగానే వున్నాయి" కొంచెం విసురుగా జవాబు చెప్పింది.

"ఏం వుద్యోగాలు? రెండేళ్ళు పన్నెండోం దల్లో గడపాలి. అదీ ఏ పల్లెలకో వేస్తారు. నువ్వు ఎమ్మెస్సీకి ఎక్కడయినా వేరే వూరికి వెళ్ళాలా? ఉన్న వూళ్ళోనే చదువు. ప్రతిమ అన్నిల్లోనూ సహాయం చేస్తోంది. ఎలాగూ నువ్వు ట్యూషన్స్

చెబుతూనే వున్నావు. ఏ ప్రైవేట్ కాలేజీలోనో లెక్క రంగ్గా జాబ్ వస్తుంది. పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు మాని ఎమ్మెస్సీలో చేరు"'

అతను కొంచెం స్వాంతగానే చెప్పాడు.

"సలహాలివ్వడం మాని ఆ పనేదో తమరు చెయ్యొచ్చు కదా! డిగ్రీ పూర్తి చేస్తే అందరం సంతోషిస్తాం!" కొంచెం వెటకారంగా అంది.

"నన్ను మళ్ళీ వెక్కిరిద్దువుగానీ, నీ చదువు విషయంలో మాత్రం నేను చెప్పినట్లు విను. చదువు వనేది ఒక వరం లాంటిది. అది అందరికీ లభించేది కాదు. ఇప్పుడు కొంచెం కష్టపడితే రేపు సుఖపడేది నువ్వే!"

ఇప్పుడు తను సుఖంగా వుందా! నిజమే! డబ్బుంది. డబ్బుతోపాటు అన్ని సుఖాలూ వున్నాయి. కానీ మనసులో ఏ మూలో వెలితి వుంది. అది డబ్బుతో పూడ్చుకునేది కాదు.

"ఏమిటో వచ్చినప్పటి నుంచీ ఆలోచిస్తూనే వున్నావు మైత్రీ!" అన్నయ్య మాటలకు ఈ లోకంలోకి వచ్చింది మైత్రీ.

"ఏమీ లేదు" అన్నం గబగబా కలుపుతూ అంది.

"మైత్రీ! నీతో ఒకటి చెబుదామనుకుంటున్నాను"

"ఏమిటి?" అంది ప్రశ్నార్థకంగా

నమ్మితే నమ్మండి

పగలనక రాత్రనకా అనలు విశ్రాంతి లేకుండా తెగ బిజీగా ఉన్నానంటోంది ఐశ్వర్యారాయ్. 'ఒక్కోసారి వారాల తరబడి ఘంటింగులు ఉండి ఇంటికి రాలేక చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నాను. మంచి పొజిషన్ కి రావడానికి ఇలాంటి కష్టాలు తప్పనిసరి' అంటోందామె. ఏమిటి? ఈమె అంత బిజీగా ఉందా? మమ్మల్ని నమ్మమందారా అంటున్నారా? నమ్మడం నమ్మకపోవడం అనేది మీకే వదిలేస్తున్నాం.

చూస్తూ.
"మన ఇంటికి మంచి రేటు వస్తోంది మైత్రీ! ఇది అమ్మెసి ఏదైనా ఫ్లాట్ కొనుక్కుంటామనుకుంటున్నాను. చెల్లాయి కొడుక్కు మా పెద్ద బుజ్జిని ఇచ్చి చేసేస్తే చెల్లాయి వాళ్ళ దగ్గరకి వెళ్ళిపోతుంది. ఇక్కడ గోవిందుడు నీ సహాయంతో అమెరికా వచ్చే ప్రయత్నంలో వున్నాడు కదా! అమ్మను కొన్నాళ్ళు నువ్వు తీసుకెళ్తానంటున్నావు కదా! పిల్లల పెళ్ళి అయ్యాక అమ్మెస్తాను, ఏమంటావు?"

మైత్రీ ఓ నిముషం మాట్లాడలేకపోయింది.
 "నీ యిష్టం అన్నయ్యా!" అంది చివరికి.
 రాత్రి కలత నిద్ర ఎవరో పిలుస్తున్నారు
 తనని చంద్రమా! రమేషా?

★ ★ ★

ఉదయం పొద్దుకాక తేచింది మైత్రీ. పెర
 ట్లొకి అడుగు పెట్టగానే- "బాగున్నావా మైత్రీ!"
 అంటూ ఎంతో పరిచితమైన కంఠం వినిపిస్తోంది.
 ఆశ్చర్యంలో తలెత్తింది.

గోడకవతల చంద్రం నిలబడి వున్నాడు.
 మనిషి కొంచెం లావయ్యాడు. జుత్తు కొంచెం
 పలచబడింది. ముఖంలో చిలిపితనం కనిపిస్తే పెద్ద
 రికం చోటు చేసుకుంది.

ఓ నిముషం ఏం మాట్లాడాలో తోచలేదు.

తన పిహెచ్డీ అయిపోయి విదేశాంకు వెళ్ళే
 అవకాశం వచ్చినప్పుడు చంద్రంతో ఎంత దెబ్బలా
 డింది తను.

"అవసరం లేదు, నేను వెళ్ళను. అసలు నేను
 బి.ఇడి. చేసి వుంటే పీడాపోయేది. అంతదూరం
 వెళ్ళి నేను ఎలా వుండగలను?" దాదాపు ఏడుపు
 ముఖం పెట్టింది.

"ఎంతా ఒకటి రెండేళ్ళలో తిరిగి వచ్చేద్దువు
 గానీ. ఏం అదృష్టం వుంటే నీకు ఇంతమంచి
 అవకాశం వస్తుంది?"

ఎంత నచ్చచెప్పాడు. డబ్బు పోయం
 చేశాడు. కానీ అతడికి పెళ్ళి కుదిరిందనే విషయం
 తనకి తెలియలేదు.

ఆ విషయం గుర్తుకు రాగానే మైత్రీకి మన
 సంతా ఎలాగో అయిపోయింది.

"నిన్నే మైత్రీ! మమ్మల్ని విరచిపో
 యావా?" చంద్రం తిరిగి ప్రశ్నించాడు.

మైత్రీ ఈ లోకంలోకి వచ్చింది.

"అవును" నవ్వుతూనే అంది వ్యంగ్యంగా.

"ఎందుకు గుర్తు పెట్టుకోవాలి?" తిరిగి
 ఎదురు ప్రశ్నించింది.

"నువ్వేం మారలేదు మైత్రీ!"
 చంద్రం చిన్నగా నవ్వాడు.

అప్పుడే అక్క పెరట్లొకి వచ్చింది.

"నువ్వు చంద్రం? ఎప్పుడొ
 చ్చావు? నీ భార్య కూడా వచ్చిందా?
 అయినా గోడ దగ్గర మాటలేంటి
 మైత్రీ! చాలా రోజులయింది కదా? మీ
 యింటికి వస్తుందిలే!"

"రాత్రి పొద్దుపోయి వచ్చాం
 అక్కా! నా భార్య కూడా వచ్చింది"
 చంద్రం మైత్రీనే గమనిస్తూ చెప్పాడు.

తనకా విషయమే గుర్తు రానం

దుకు మైత్రీ తనలో తనే తిట్టుకుంది.

"ఇంటికి రా మైత్రీ!" అతను పిలుస్తున్నాడు.

వస్తానన్నట్లు గబగబా తలూపింది మైత్రీ.

ఎనిమిదిన్నరకంతా తయారై మైత్రీ చంద్రం
 వాళ్ళింటికి వెళ్ళింది. కల్పన ఎంతో ఆప్యాయంగా
 ఎదురొచ్చింది. చంద్రం తల్లిని, వదిన్నీ పరామ
 ర్శించింది మైత్రీ.

"నువ్వెంతో అదృష్టవంతురాలివమ్మా!"
 అంది చంద్రం తల్లి. మైత్రీ మనసులో నిట్టూ
 ర్చింది.

కల్పన గదిలోకి తీసుకెళ్ళి చంద్రం భార్య
 జ్యోతిని పరిచయం చేసింది. నడవ లేకపోయినా
 మనిషి చక్కగానే వుంది.

కల్పన కాఫీ టిఫిన్లు తేవడానికి వెళ్ళినప్పుడు
 జ్యోతి మైత్రీతో అంది.

"మీ బాధ్యతలన్నీ తీరిపోయాయి కదా!
 మీరు పెళ్ళింతుకు చేసుకోలేదు?"

ఎవరూ అడగని ప్రశ్న!

"కల్పనా, మావారూ అప్పుడప్పుడూ మీ
 గురించి చెబుతుంటారు. ఇప్పుడు మిమ్మల్ని
 చూశాక అనిపిస్తోంది, మీకు పెళ్ళి కానందుకు
 నిండుదనం లేదని. నాకూ పెళ్ళంటే ఇష్టం
 వుండేది కాదు. కానీ దేవుడిలాంటి మనిషిని చేసు
 కున్నాక పెళ్ళి మీద గౌరవం పెరిగింది నాకు."

మైత్రీ ఆమెని తేరిపార చూసింది.

ఆమె మాటల్లో ఎంతో తృప్తి, నిజాయితీ
 వున్నాయి.

"మీరు తప్పక పెళ్ళి చేసుకోండి. నా మాట
 మరచిపోకండి" మైత్రీ గదిలోంచి లేచివచ్చేట
 పుడు ఆమె తిరిగి రెట్టించి అంది. ఆ కంఠంలో
 ప్రాధేయత వుంది.

తన చేతుల్లో ఉన్న బొమ్మను ఎదుటి వ్యక్తి
 లాక్కుపోతుండేమోనన్న బెదురూ వుంది.

మైత్రీకి నవ్వొచ్చింది.

హాల్లో చంద్రం వున్నాడు.

"ప్రతిమను చూశావా?" మైత్రీ అడిగింది.

"చూశాను. తను ప్రస్తుతం చాలా డిప్రె
 న్లో వుంది. వాళ్ళ నాన్నగారితో మాట్లాడతూ
 తనకి ముందు ఏదైనా పని కల్పించాలి. అందుకే
 ఇదివరకు మీరు చదివిన కాలేజీలో టెంపరరీ టెక్
 ర్స్ గా చేరమన్నాను. ఈవెనింగ్ కంప్యూటర్
 క్లాస్ సెస్ కండ్లక్ట్ చేయమన్నాను. తర్వాత ఏం జరు
 గుతుందో మళ్ళీ ఆలోచిద్దాం!"

మైత్రీ ఆశ్చర్యంగా అతణ్ణే చూసింది.

ఇతనికి సాటి మనుషులంటే ఎంత ప్రేమ!
 తనకి కూడా రాని ఆలోచన యిది! ఇతను
 అప్పుడే ఆచరణలో పెట్టాడు.

మైత్రీ ఇంటికి బయలుదేరేటప్పుడు
 అన్నాడు- "ఎన్ని రోజులుంటావ్ మైత్రీ!"

"అమ్మకు వంట్లో బాగా లేదు. ముందు
 హైదరాబాద్ తీసుకెళ్ళి చెక్ చేయించి నాతో తీసి
 కెళదామనుకుంటున్నాను. ఓ పదిహేను రోజు
 లుంటాను" అంది.

"అప్పుడప్పుడూ వస్తూవుండు మైత్రీ! జన్మ
 భూమినీ, అయినవారినీ కాదనుకుని అక్కడే
 సెటిల్ అవ్వాలనుకునే ఉద్దేశం ఉందా? కానీ
 అప్పుడప్పుడూ వారిని పలకరించడం కూడా నీ
 ధర్మం! అది మరచిపోకు! ఈసారి జంటగా తిరి
 గిరా! ప్రతిమ నీ గురించి అంతా చెప్పింది"
 చంద్రం కంఠంలో అభ్యర్థన!

మైత్రీ అతని కళ్ళలోకి లోతుగా చూసింది.

అక్కడేం జవాబు దొరకలేదు. ప్రశాంతంగా
 వున్నాయి. కానీ మైత్రీకే కళ్ళలో నీళ్ళు తిరి
 గాయి.

"పిచ్చిమైత్రీ!" అన్నాడతను ఆమె చేయి
 నొక్కి.

తల్లిని తీసుకుని బయలుదేరేటప్పుడు అన్న
 య్యతో ఖచ్చితంగా చెప్పింది మైత్రీ.

"ఇల్లు అమ్మేసే ఆలోచన మానుకో

అన్నయ్యా! నువ్వు కావాలంటే వేరే
 స్టాల్ కొనుక్కో! ఈ ఇంటిని
 రీమోడల్ చేయించు, డబ్బు పంపు
 తాను. కనీసం అమ్మ వున్నంతవరక
 యినా ఈ ఇల్లు వుండనీ"

అన్నయ్య ముఖం వికసించగా,
 తల గబగబా వూపాడు.

తన మనసులోనూ, జీవితం
 లోనూ గోరంతదీపం వెలిగించిన
 దేవుడికి తనిచ్చే కానుక ఏముంది?
 అప్పుడప్పుడూ తన రాక వల్ల
 అతడు పొందే ఆనందం తప్ప?

